

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету Верховної Ради України
з питань економічного розвитку

11 вересня 2024 року

Веде засідання голова комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, мої вітання. Вибачте за таку коротку затримку.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановний секретаріат, є у нас кворум, скажіть, будь ласка? Не чуто вас.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Є кворум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. Дякую.

Отже, шановні колеги, шановні друзі, експерти, представники міністерств і громадськості, місцевого самоврядування, радий всіх бачити. Дякую, що знайшли час і приєдналися до цього комітету.

У нас у комітеті на порядку денному три питання плюс "Різне".

Перше питання – це проект Закону про публічні закупівлі 11520, це перше читання, Кабмін – автор. Тут у нас присутні від уряду представники.

Друге питання – це звернення до Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України стосовно процедури зняття з розгляду Пропозицій Президента України до Закону "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції" (це реєстраційний номер 0969), технічне голосування.

Третє. Щодо надання пропозицій до плану роботи "Модельний комітет" Програми USAID "РАДА: наступне покоління" з Комітетом Верховної Ради України з питань економічного розвитку (на вересень-грудень 2024 року). Теж обговорення процедурне.

Тобто у нас по суті лише перше питання 11520 плюс "Різне".

Відповідно ставлю на голосування... Якщо будуть пропозиції до порядку денного, кажіть, колеги. Якщо ні, давайте перейдемо до його затвердження.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте затвердимо порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді переходимо до голосування. Ставлю на голосування пропозицію затвердити порядок денний у щойно озвученій і запропонованій редакції. Прошу голосувати.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. Лічман – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов. Муса Сергоєвич є у нас?

Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук.

МАРЧУК І.П. Марчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.
Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є Ярослав Іванович. Дякую.
Таруга.
Шевченко.
Янченко.
Отже, всі присутні у нас – за.

Колеги, відповідно першим питанням стоїть вже озвучений проект Закону 11520. У нас відповідальний депутат по цьому проекту закону, це Олексій Мовчан. А так як суб'єкт законодавчої ініціатив – це Кабмін, у нас від Міністерства економіки є профільний заступник міністра економіки Надія Валеріївна Бігун.

Пані Надіє, я думаю, що правильно тоді буде дати напевно вам слово як представниці уряду, як авторів законопроекту. І далі вже перейдемо до дискусії.

З нами так само присутній пан Ільков. Ми хотіли відразу зазначити. Я думаю, що після пані Бігун можна надати слово пану Ількову від Офісу віцепрем'єрки з питань європейської інтеграції пані Стефанішиної, щоб ми так само почули ще й євроінтеграційний аспект цієї ініціативи.

Тоді, пані Надіє, вам слово. І далі після вас пану Ількову так само.

БІГУН Н.В. Шановні народні депутати, шановний головуєчий, доброго дня. Дозвольте я покажу невеличку презентацію. Я підготувала для вас дуже коротко огляд того, які зміни будуть у разі прийняття цього законопроекту.

Перш за все мета законопроекту – це він євроінтеграційний, він наближує нас до того, аби регулювання у сфері закупівель було гармонізовано з європейськими директивами.

Ми починали його писати ще під час того, коли ми не набули статусу кандидата. Це наше виконання зобов'язання ще по попередніх зобов'язаннях Угоди про асоціацію. Тим не менше за рахунок цього законопроекту будуть впроваджені основні механізми, які фактично забезпечить нам практику закупівель, яка буде дуже сильно наближена до європейських інструментів.

Також в цьому законопроекті у нас передбачена низка ініціатив, які ми змогли впровадити за рахунок того, що Верховна Рада дала на час війни Кабінету Міністрів право визначати особливості закупівель на воєнний час, це Постанова 1178, в принципі цієї постановою фактично ми мали можливість провести такий пілот по певних правках, зрозуміти, які з них ефективні, і перенести їх відповідно до цього законопроекту.

Перш за все, це нові процедури закупівель. У законопроекті з'являється нова процедура закупівель, це динамічна система закупівель, це відкрита рамка, яка дозволяє більш ефективно планувати і організовувати закупівлі як замовниками звичайними, так і центральними закупівельними організаціями, і практично відкриває для централізації закупівель нові можливості і суттєво підвищує ефективність централізації закупівель. Ця процедура буде працювати таким чином, що замовник буде оголошувати таку рамку, і вона буде лишатися відкритою для учасників, і вони протягом всього строку дії рамки зможуть в неї кваліфікуватися, додаватися, і в разі, якщо це ЦЗО, то в таку рамку зможуть відкрито додаватися замовники, які вирішать цією рамкою скористатися.

У нас зараз вже є такий пілот. Ми динамічну систему закупівель тестуємо на час війни, і ця процедура працює для потреб оборони, і це нам дало можливість зрозуміти механіку роботи цієї процедури, як це нам запрограмувати ProZorro, як буде система електронна працювати, і тому ми якби маємо можливість зараз цю практику переносити в регулярне законодавство.

Переваги цієї процедури очевидні в тому, що дуже сильно економляться ресурси на кваліфікацію, і не потрібно на кожен тендер і новий нову кваліфікацію робити, тобто один раз кваліфікується в рамку. І відповідно замовники таким чином мають можливість забезпечити собі гарантоване постачання і зекономити час на обранні конкретного постачальника.

Друга новація, яку ми також переносимо з європейського законодавства, це зарезервовані контракти. Мета фактично простимулювати соціально-відповідальний бізнес. В європейській практиці такі норми застосовуються для компаній, які демонструють соціальну відповідальність у тих сферах, які та чи інша держава для себе визначила як пріоритетні. Наприклад, в деяких державах вони в такий спосіб стимулюють

наймати людей, які відносяться до ЛГБТ-спільноти, або людей з інвалідністю, або інші групи населення, які вважаються вразливими.

А в нашому випадку ми побачили за цією нормою можливість дати стимул компаніям винаймати більше людей, які пройшли війну, ветеранів, очевидно людей з інвалідністю, так. Тобто дві групи буде фактично, дві категорії людей будуть в цій нормі мати стимул. Працювати це буде таким чином, що має бути обов'язково працевлаштовано, якщо це люди з інвалідністю, не менше ніж 60 відсотків штату, і тоді така юридична особа має відповідні можливості скористатися цією нормою. А якщо це ветеранське підприємство, то якщо засновник ветеран, то мінімум 30 відсотків ветеранів має бути, а якщо засновники не ветерани, то також мінімум 60 відсотків ветеранів має бути в організації працевлаштовані.

Що ця норма буде давати? На допорогових закупівлях, як і в усіх інших закупівлях, лишається у замовника право укладати прямі договори. Для понадпорогових закупівель ця норма буде давати право замовнику проводити відкриті торги. Тобто все одно конкуренція торгів лишається, лишається зобов'язання замовнику оголошувати відкриті торги в ProZorro, але ставити як додаткову вимогу, що учасниками таких торгів мають бути відповідні юридичні особи, які винаймають відповідні групи, категорії людей.

Для того щоб не мати ризиків з точки зору того, що тільки дивитися на засновників, саме для мети цього закону було виписано, що ми для таких соціально відповідальних організацій визначаємо обов'язкову вимогу, що мають винайматися відповідні люди мінімум на 30-60 відсотків.

По яких категоріях замовники зможуть зарезервувати ці контракти, зарезервувати цю потребу? Це буде визначатися Кабміном. Ми будемо аналізувати потреби, перш за все великих замовників, таких, як Міноборони, інші замовники у сфері оборони, і дивитися, де у нас великий обсяг імпорту, там, де ми бачимо, що є можливість розвивати локальне виробництво. Відповідно є обсяг замовлення, і ми можемо давати сигнал в ринок, що ми це замовлення плануємо резервувати, не все, якусь долю, там 10 відсотків, 15, і далі зростати, давати можливість по цьому замовленню розміщати його якраз для того, аби поставки робили такі організації соціально відповідальні.

Також новація – це змішаний предмет закупівлі. Тут ми вирішуємо проблематику, з якою стикалися державні замовники певний час, коли одночасно має закуповуватися, наприклад, товар і послуга або послуга плюс роботи та товари. І зараз час від часу виникають дискусії, в тому числі з боку контролюючих органів, чи можна так, чи не можна. Поточне законодавство фактично однозначно не визначає такої можливості, що

може бути, наприклад, закуплений кондиціонер із монтажем. Відповідно ми це врегулюємо і таким чином даємо можливість замовнику більш ефективно планувати і реалізовувати такі закупівлі.

Також новація – це для складних предметів закупівель. Там, де є можливість пропонувати різні рішення і ці рішення потребують інтелектуальної складової, ми відкриваємо можливість пропонувати варіанти пропозицій одним учасником. Це вимога директив. У директивах для складних закупівель, там, де велика інтелектуальна складова, також дається можливість учаснику пропонувати не один, а декілька варіантів. Застосовуватися це буде тільки понад європейські пороги: 133 тисячі євро для товарів і послуг та 5,1 мільйона для робіт. І це нова практика, яка покликана покращити ефективність закупівель.

Впроваджуємо новий порядок проведення конкурсу проектів. Тут ми активно співпрацювали також з народними депутатами, які мають великий досвід і працюють над покращенням ефективності закупівель робіт, архітектурних робіт. І зараз у нас поки ця норма, хоча в законодавстві вона окреслена, але вона була непрацююча. І відповідно ефективний конкурс там, де закуповувалися архітектурні проекти, на жаль, ми практики не мали. Це особливо в умовах відновлення і того, що у нас буде достатньо великий обсяг таких потреб, нам дозволить передбачити механізми проведення таких конкурсів. Тому ми переносимо з європейського законодавства у наше законодавство таку практику, що відкриє нам можливості ефективно робити конкурси.

Також переносимо з європейського законодавства в українське нову процедуру "інноваційне партнерство". Це процедура закупівель, яка націлена на закупівлі предметів закупівлі інноваційних, яких як готових рішень на ринку ще немає, і у замовника є потреба закуповувати щось, що має бути виконавцем створене, розроблено, певну інновацію. Це процедура, знову ж таки, ми гармонізуємося тут з європейським законодавством, і відповідно вона покликана на те, щоб підвищити якість і ефективність закупівель.

Крім того, цим законом буде передбачена зміна вартісних порогів. Цю зміну, вже певний час ми відчували запит від ринку, бачили запит і від народних депутатів, і від замовників, і від місцевої влади. Інфляція є, пороги треба переглянути.

Впровадження електронних контрактів та типових форм, розвиток ЦЗО та електронного каталогу, зміна підходів до визначення процедур закупівлі – це те, на що нам вказували тривалий час наші партнери з Європейського Союзу, ми як країна достатньо успішні з точки зору того, що вміємо купувати ... *(нерозбірливо)* тобто тільки за

ціною. Нам достатньо довго вказували на те, що ми маємо фокусуватися на більш складних і на більш ефективних методах і підходах до закупівель, тому якби розширюємо практику, кажемо, що залуцаємо додаткові інструменти.

Також впроваджуються договори про суспільну діяльність. Тобто можливість залучати консорціуми до участі в торгах. Це важливо перш за все для робіт, тому що дозволить розширити нам якраз доступ для малого і середнього бізнесу, до великих проєктів, і буде стимулювати розвиток малого, середнього бізнесу. Так само розвиток електронного каталогу, він буде сприяти розвитку малого середнього бізнесу і дозволить нам уникати агрегацій в супервеликі лоти потреб замовників, і вони зможуть активніше залучати мале підприємництво до публічних закупівель.

Коротко про пороги, які пропонуються. Якщо раніше застосування закону передбачалося від 200 тисяч, новим законом пропонується підняти до 400 тисяч. Тобто до 400 тисяч закупівлі вважається допороговими, і там дуже спрощене регулювання, понад 400 тисяч – починає діяти закон, і згідно до закону понад ці пороги відкриті торги стають обов'язковими, каталогами можна користуватися добровільно, якщо замовник бажає. До цих порогів у нас є, умовно, від однієї копійки до 50 тисяч гривень право замовника закуповувати, тільки планувати, тобто публікувати план закупівель, не публікувати звіти про укладені договори, і від 50 тисяч з'являється вимога публікувати звіт про укладений договір. І там, де у нас є каталоги, обов'язково застосовувати каталог для таких закупівель. Для робіт поріг відповідно від 1,5 мільйона гривень (обов'язково закон, відкриті торги і далі), а від 0 до 200 – тільки планування і публікується план закупівель, не публікується звіт. А від 200 до 1,5 мільйона обов'язково публікується звіт. Ну, і знову ж таки тут допорогово замовники там і там на свій розсуд можуть або застосовувати спрощені процедури закупівлі, або іти в прямий контракт.

Запровадження ефективних інструментів, які ми під час війни могли випробувати і побачили їх ефективність. Перш за все, це участь в закупівлі і торги вважаються такими, які відбулися, якщо подана хоча би одна пропозиція. Нам достатньо довго європейці вказували на те, що мінімум дві пропозиції – наша вимога, вона не відповідає європейським директивам, і це треба привести у відповідність. У нас була дискусія суспільна про те, що ця вимога – як мінімум дві пропозиції, вона якось зменшує і унеможлиблює корупцію. Хоча насправді і в тому числі практика під час війни показала, що насправді у нас ця вимога з одного боку призводить до того, що багато торгів не відбувається з першого разу, і просто замовник декілька раз вимушений переоголошувати,

а потім все одно іде в прямий контракт, коли два рази в нього немає відповідної кількості учасників.

А з іншого боку, є практика, коли є один учасник, другий учасник суто формальний, який там є просто для того, щоб забезпечити мінімум два учасника, і ми таким чином спотворювали для себе фактично дані і не мали можливості бачити, аналізувати реальний стан речей і розуміти, де, в яких галузях нам потрібно приділяти більше уваги для того, щоб досягати кращого ефекту.

Через 2 плюс роки від того, як ми запровадили, що мінімум одна пропозиція достатня, ми побачили, що рівень конкуренції в ProZotto, він зараз у нас дорівнює довоєнному, тому, коли вимагалися мінімум дві пропозиції. Тобто навіть під час війни ми бачимо, що такий підхід, він дає більш ефективні закупівлі. Одночасно з цим ми отримали більше торгів, які відбулися з першого разу, їх не потрібно було переоголошувати.

Опціональність електронного аукціону. Це викликало велику дискусію у суспільстві. Також ми це впровадили ще у 2022 році, коли перші блекаути пішли, коли було зрозуміло, що блекаути затяжні і деякі учасники не можуть встигнути за ці 2 хвилини, які у них є на подачу пропозицій, подати цю пропозицію. У нас давно були вимоги Європейського Союзу до того, що електронні аукціони не мають бути обов'язковими і у замовника має бути право згідно до тієї стратегії, яку він обрав під час планування цих закупівель, або включити в тендер електронний аукціон, або сказати, що тут аукціон не має бути, що учасники мають порахувати свою пропозицію і надати її на сліпому раунді і виграє той, хто на цьому раунді дав найнижче, що буде стимулювати їх до додаткового демпінгу, який потім призводить до того, що договори або не виконуються, або виконуються не належно. І це особливо актуально для тих предметів закупівлі, де є інтелектуальна складова і ціна формується складно.

Зараз ми протестували цей підхід. Ми дали можливість замовникам обирати право, чи вони за аукціоном оголошують тендер, чи без аукціону. Практика показала, що без аукціону оголошується менше 1 відсотка тендерів. Тобто у більшості випадків замовники вважають, що електронний аукціон є ефективний інструмент, проте дійсно у деяких випадках це може мати і певні недоліки. І тут ми переносимо цю норму в закон. Тобто замовники будуть мати можливість самостійно визначати, чи тендер має містити аукціон.

Подання пропозицій вище очікуваної вартості, аніж це було передбачено, коли замовник оголошував тендер. І право замовника давати таку можливість – подавати пропозицію вище очікуваної вартості чи не подавати. Також була велика дискусія щодо цього. Також були зауваження Євросоюзу щодо цього, що це не відповідає європейським

директивам. Більше того, є практика міжнародних організацій, на яку ми активно дивимося. Ми працюємо із Світовим банком, з Європейським банком реконструкції та розвитку, з іншими міжнародними інституціями, де взагалі прийнята практика, що у частині закупівель вони не визначають очікувану вартість, тобто ставить їй нуль, для того щоб не обмежувати учасників, і далі обирають найкращу пропозицію, але кожен формує свою ціну. І зараз ми цю практику впровадили під час війни, тому що були коливання цін, передумови, що якщо визначати очікувану вартість, а ціна дуже швидко змінюється, то торги можуть не відбутися. Побачили, що насправді ця практика застосовується в штучних взагалі, в одиничних випадках, коли дійсно замовник або неправильно порахував очікувану вартість, або є певна суперспецифіка якогось предмету закупівлі. Проте це дійсно дає можливість більш гнучко замовнику готуватися до закупівель, ефективніше їх проводити. Тому ми переносимо це в законодавство, плюс, як я вже сказала, це вимога Європейського Союзу.

Визначення очікуваної вартості та оцінка пропозицій без ПДВ – це вимога Європейського Союзу. І тут ми закладаємо певний транзитний період, тому що нам треба буде ще адаптуватися до того, як ми цю норму впровадимо, оскільки це впливає також на бюджетування витрат.

Ми також переносимо в закон додаткову підставу для відхилення, це бенефіціари з Росії і Білорусії, тобто у нас це на час війни діє і ми перенесемо це на післявоєнний час.

Лишається без змін локалізація товарів і застосування вимог по локалізації, цю норму ми не міняємо. І ми розширюємо можливість виправлення помилок протягом 24-х годин. Ця норма зараз на час війни у нас працює і показує свою суперективність. Це дозволяє нам рятувати там до 30 відсотків закупівель, коли люди просто механічно помиляються, а замовник дає можливість протягом 24 годин, публікує протокол, показує, які помилки і дає можливість ці помилки усунути. Відповідно ми акцептуємо найкращу пропозицію.

Дякую за вашу увагу. Готова відповісти на питання. Дуже стисло зробила огляд тих змін, які ми пропонуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую. Фундаментальний законопроект з точки зору реформ.

Бачу руку Дмитра Давидовича. Але я би запропонував за планом, Дмитре Давидовичу, спочатку дати слово представнику Офісу віцепрем'єрки з питань євроінтеграції пану Ількову, а потім вже перейдемо до дискусії, якщо ви не проти. Добре?

Пане Ільков, будь ласка, вам слово.

ІЛЬКОВ О.М. Добрий день, шановні народні депутати. Дякую за можливість виступити на цьому засіданні і поділитися позицією уряду стосовно важливості цього законопроекту власне в контексті нашого євроінтеграційного процесу.

Отже, як вам всім відомо, у червні цього року ми розпочали офіційні переговори з Європейським Союзом про вступ, і власне на сьогодні ми відбуваємося на етапі проведення скринінгу українського законодавства. Перша двостороння зустріч з Європейською комісією відбулася саме по розділу "Публічні закупівлі". Це окремий переговорний розділ відповідно до переговорної рамки, затвердженої Європейським Союзом, він входить до першого переговорного кластера, так званого кластера "Основи", який є ключовим в рамках переговорів, оскільки саме з нього починаються переговори. Тобто цей кластер має бути відкритий першим і власне цим кластером переговори і закриваються. Поки не буде закритий цей кластер, ми не зможемо успішно завершити переговорний процес.

Власне підготовка законопроекту, як вам відомо, розпочалась давно. Його метою було приведення у відповідність до євроінтеграційних зобов'язань, але він готувався в першу чергу виходячи з тих зобов'язань, які були закріплені у нас в Угоді про асоціацію. Після того, як ми розпочали переговорний процес, зрозуміло, що спектр наших зобов'язань розширився. І на сьогодні перед нами стоїть задача повністю привести відповідно законодавство у відповідність праву Європейського Союзу.

Тому відповідний законопроект було надіслано Мінекономіки ще до проведення відповідної двосторонньої зустрічі для аналізу до Європейської комісії. Європейська комісія провела його ґрунтовний аналіз, насправді в рекордні для себе строки ми спільно з Мінекономіки отримали повністю таблицю з коментарями Європейської комісії. Слід відмітити, що зауважень було насправді дуже багато, тому що по суті ж ішов повний детальний розбір нашого законопроекту на відповідність тим ключовим Директивам, 24-й і 25-й, які регулюють це питання в Європейському Союзі.

Після проведення двосторонньої зустрічі, де власне були озвучені в тому числі ці коментарі Європейської комісії, була проведена зустріч між головним переговорником від української сторони – пані віце-прем'єркою Ольгою Стафанішиною і головним переговорником з боку Європейського Союзу – це пані Анна Ярош-Фріс. І ми домовились про те, що робота над відповідним законопроектом буде побудована, скажімо так, робота над вдосконаленням законодавства про публічні закупівлі буде побудована в три етапи.

Тобто перша частина коментарів урядом вже була врахована після того, як відповідний законопроект був внесений на розгляд уряду. Частина коментарів Європейської комісії була врахована, і власне в тому тексті, який зараз знаходиться на розгляді Верховної Ради, це вже відображено.

Другу частину коментарів ми домовилися з Європейською комісією про те, що будемо максимально враховувати їх між першим та другим читанням законопроекту.

І, власне, третя частина коментарів. Ми домовились про те, що відповідні коментарі Європейської комісії будуть враховані на більш пізніх стадіях переговорного процесу, оскільки вони потребують комплексних змін до різних сфер законодавства й узгодження з набагато більш широким колом стейкхолдерів.

Крім того, власне, зовсім нещодавно була досягнута ця домовленість. Ми попросили Європейську комісію виділити так звані пріоритетні зауваження, ключові зауваження, які є в Європейській комісії до власне цього тексту законопроекту, так звані "червоні" лінії, те, на чому вони наполягають, щоб воно було враховано вже на цьому етапі. І, власне, ми отримали цей перелік ключових зауважень. І я думаю, що це дозволить нам сфокусуватися і більш предметно пропрацювати саме ті зауваження з Мінекономіки. Ця робота вже розпочата. Але я думаю, що це буде абсолютно правильно. Ми перекладаємо відповідні коментарі Європейської комісії, це так званий шорт-лист, і я думаю, що ближчими днями офіційно надішлемо його до Комітету з питань економічного розвитку з тим, щоб ви, шановні народні депутати, теж були в курсі того, які ключові рекомендації зараз у нас є від Європейської комісії.

І насамкінець просто хочу підкреслити важливість саме цього питання. Я вже говорив про те, що розділ п'ятий "Публічні закупівлі" входить в кластер "Основи", який ми маємо відкрити першим за результатами проведення двосторонніх зустрічей в рамках скринінгу по першому кластеру, а туди входять всього шість переговорних розділів. Орієнтовно в листопаді Європейською комісією буде підготовлено скринінговий звіт, і власне це буде та диспозиція, з якої і почнеться вже реальний переговорний процес.

Тому на сьогодні наша мета, я думаю, спільна, це те, щоб у відповідному скринінговому звіті ми отримали максимально позитивну оцінку і було констатовано максимальний рівень наближення нашого законодавства по всіх тих переговорних розділах, які є в кластері "Основи", в тому числі і "Публічні закупівлі", і ми отримали прямий сигнал від Європейської комісії про те, що власне у вас є ще можливість протягом от цього періоду до підготовки фінального звіту Європейської комісії прийняти

відповідний законопроект, який буде максимально повно приводити наше законодавство у відповідність до законодавства Європейського Союзу.

Тому з нашого боку ми підтримуємо прийняття законопроекту в першому читанні. Спільно з Мінекономіки готові напрацювати ті пропозиції, які будуть враховувати ці ключові рекомендації Європейської комісії, і спільно з народними депутатами доопрацьовувати законопроект до другого читання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Михайловичу.

КУБІВ С.І. У мене є запитання, якщо можна, до доповідача.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степане Івановичу, одну секунду.

Давайте я наведу кілька уточнень, і мене шановні представники уряду виправлять або спростують.

У нас є зобов'язання перед Світовим банком до 10 жовтня по цьому проекту закону, але виходячи з мого розуміння на базі спілкування з представниками з представництва ЄС в Україні, Світовий банк орієнтується на позицію Європейської комісії. Так? Тобто простими слова, якщо ЄС говорить, що їх ця редакція законопроекту потребує доопрацювання ... *(не чути)* строк на доопрацювання, ссуває строк ... *(не чути)* Я правильно розумію стан справ?

ІЛЬКОВ О.М. Саме так, Дмитре Андрійовичу. І це питання окремо проговорювалося з ... *(нерозбірливо)*

БГУН Н.В. Дозвольте, будь ласка, просто що мається на увазі "ссуває строки", щоб зрозуміти. Тому що та домовленість, наскільки я її зрозуміла, ми частину вже врахували, у нас зараз ведуться дуже суперактивно переговори щодо інших їх коментарів, аби ми встигли до цього періоду між першим і другим читанням доопрацювати їх пропозиції і відповідно запропонувати їх між першим і другим читанням, і далі ідемо до другого читання. Може, колеги з Євроінтеграційного офісу поправлять мене, але план був такий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто уточню, що я мав на увазі. Тобто у нас все одно ... *(не чути)* включають зелене світло, чи вони включають жовте світло і кажуть: "Ще чекаємо",

– тому що далі триває робота. І дедлайн по Світовому банку залежить від зеленого світла ... (нерозбірливо)

ІЛЬКОВ О.М. Дмитре Андрійовичу, дозвольте прокоментувати.

Чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, вас чутно.

Пане Олександрє, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Якщо дозволите, я прокоментую. Так, ви абсолютно праві, у нас є відповідне зобов'язання перед Світовим банком. Але так само очевидно, що Світовий банк в своїй оцінці зарахування виконання відповідного індикатора буде орієнтуватися на оцінку Європейської комісії. І власне оці дві речі між собою є дуже пов'язаними. І ми розуміємо, що якщо ми не отримаємо позитивної оцінки від Європейської комісії, навряд чи те, що ми приймемо, буде зараховано в якості виконання індикатора Світовим банком. І власне Європейська комісія вже зі Світовим банком теж веде переговори, вони в принципі синхронізуються з цього питання, тому я думаю, що це той фактор, який нам треба буде обов'язково враховувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Давайте тоді Кисилевський, Мовчан, Кубів.

Будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую, Дмитре Андрійовичу.

Я частково повторю ті коментарі, які я робив під час попереднього обговорення цього законопроекту. І розширю свою позицію.

Закон, який нам сьогодні був представлений, ну, по-перше, я нагадаю, що він нормально не дискутувався з комітетом під час його підготовки, хоча ця підготовка тривала рік чи можна навіть більше. Ми лише один раз бачили представника Міністерства економіки на комітеті з такою самою презентацією і нам потім обіцяли надати текст. Потім представники Мінекономіки пропали з радарів по цьому питанню і вже текст ми побачили, коли він був внесений урядом до парламенту на розгляд. Це не той формат взаємодії з комітетом, якого ми очікуємо від міністерства. Я думаю, що ця позиція має бути озвучена, для того щоб надалі ця комунікація була побудована іншим чином.

Тепер стосовно суті законопроекту. Цей закон, як і взагалі будь-яке відношення до сфери публічних закупівель, воно відображає усвідомлення Міністерства економіки в частині публічних закупівель себе як виразника інтересів замовника. І це дуже велика проблема, яка просто перетворює публічні закупівлі на спосіб, як зробити так, щоб краще жилося замовнику. Але публічні закупівлі в інших країнах, які чогось досягли в своєму розвитку, є інструментом розвитку виробників. І от якраз ця сфера в Законі про публічні закупівлі має найменше відображення.

Перше, про що я хотів сказати, це звичайно проблематика локалізації. Я нагадаю, я милого разу вже казав, що міністерство повністю проігнорувало ті рекомендації слухань комітету, які робилися в рамках постзаконодавчого контролю, і жодної з пропозицій стосовно вирішення тих проблем, яких потребує механізм локалізації, вони в цьому законопроекті не були враховані. Це ігнорування міністерством пропозицій профільного комітету, офіційно проголосованих і надісланих, дивує.

Також дуже мене дивує, що під час доповіді шановна Надія Валеріївна не визнала і взагалі якось лише в кінці одним словом обмовилася про існування такого важливого пріоритету як локалізація і про жодні проблеми, які є в цьому механізмі, в тому числі ті, які два роки не вирішуються Міністерством економіки, вони не знайшли відображення в доповіді.

Також я хотів би проінформувати членів комітету, що ви знаєте, що є проблема з шахрайством в локалізації. І створена міністерством була спеціальна комісія, яка мала ці випадки шахрайства розглядати. Так от, хочу проінформувати членів комітету, що за моєю інформацією комісія під час своєї роботи в турецькому автобусі не змогла знайти ознаки його турецькості і відповідно вирішила, що цей автобус він якби український. Давати оцінку цьому, я думаю, що ми зробимо в окремому обговоренні, але я хотів би лише підкреслити те, що цей факт став результатом дворічного ігнорування тих проблем, над якими міністерство мало би сфокусуватися. Але цим проблемам належної уваги не приділялося. Це якщо говорити про локалізацію.

Наступна проблема, яка в цьому законі, принаймні так, як ми це чуємо у доповіді міністерства, не відображена, це обов'язок замовника планувати свої закупівлі таким чином, щоб постачальники могли спланувати свою виробничу активність. Всі знають, що замовники дуже часто зловживають ситуацією, коли вони на складну техніку оголошують тендер 1 вересня з датою поставки 1 жовтня. Очевидно, що це робиться спеціально під того постачальника, який вже цю техніку десь закупив чи підготував і готовий її за місяць поставити. Очевидно, що строки виготовлення будь-чого, що складніше там, не знаю,

листка паперу чи там мішка з картоплею, вони більші. І відповідно замовники мали б мати певне регулювання стосовно того, яким чином вони проводять закупівлі складного обладнання чи складних товарів, які потребують певних строків виготовлення. Про це також в доповіді не прозвучало і, судячи з усього, в законі ця проблема не відображена, хоча вона існує стільки, скільки існує діючий Закон про публічні закупівлі.

Наступна проблема – це відповідальність замовника. В законі дуже багато прописано те, як відповідає постачальник, але зазвичай і ця проблема так само існує стільки, скільки існує Закон про публічні закупівлі, у замовника відповідальності за порушення своїх зобов'язань під час закупівель немає.

Я наведу приклад. Коли Укрзалізниця, наприклад, закуповує складну залізничну техніку, вона може оголосити тендер на купівлю там б чи 10 одиниць якихось пасажирських вагонів, чи 100 одиниць пасажирських вагонів. І у залізниці є право відмовитись від будь-якої кількості цих вагонів у будь-який момент часу. А відповідно виробник ціну на тендер давав з урахуванням певного обсягу виробництва цих вагонів і відповідно 10 вагонів за одиницю будуть коштувати суттєво більше ніж 100 вагонів за одиницю.

Замовники як ніякої відповідальності не несли, так і не несуть, ця проблема відома. Рішення цієї проблеми не пропонується.

І четверте, на чому я хотів би наголосити, це валюта оплати. У нас якби специфічна ситуація з валютою в країні, є валютні обмеження і так далі. Але ми ніяким чином не реагуємо на ситуації, коли в тендері змагаються український виробник і імпортер. Імпортер отримує оплату в валюті, український виробник отримує оплату в гривні. І при цьому за рахунок курсових різниць, навіть якщо імпортер запропонував ціну на момент оплати, яка була нижча, то за рахунок курсових різниць часто замовники по факту переплачують. І ця проблема – це неефективність витрачання державних коштів, вона також відома давно і також відповіді на неї в цьому законопроекті немає.

Таким чином весь блок проблем або принаймні суттєва частина блоку проблем, яка стосується саме замовника і саме можливості держави впливати на розвиток внутрішнього виробництва через публічні закупівлі, вона міністерством в цьому законопроекті проігнорована. Це дуже прикро. Це свідчить про те, що міністерство вирішило, що депутати мають за нього цю роботу зробити. Очевидно, що ми будемо це робити. Але ми закликаємо і Міністерство економіки, і так само Офіс з питань євроінтеграції розуміти, що ці проблеми є, що на них будуть шукатися відповіді. І у формуванні переговорних позицій з європейцями потрібно вже зараз починати проговорювати те, що ми ці проблеми будемо

вирішувати в цьому законопроекті. Тобто ситуація, коли можна сидіти і уявляти собі, що якщо проблему ігнорувати, то вона розсопється і зникне сама собою, так не вдасться. Я дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Давидовичу. Дякую за те, що тримаєте руку на пульсі і справді завжди відстоюєте інтереси українських виробників. Це надзвичайно важливо.

По автобусах, колеги, я хотів зробити це вже в "Різному", але ми на 17 вересня проведемо нараду з усіма виробниками автобусів. Якраз спробуємо глибше розібратися у цій проблематиці, яка виникла з ... *(нерозбірливо)* Так само ми направимо відповідні результати цієї наради на Міністерство економіки і будемо очікувати якихось дій і реакцій. Тому всі деталі по цій нараді сьогодні ... *(нерозбірливо)* і представники секретаріату надішлють.

Мовчан, будь ласка. Прошу, Олексію Васильовичу.

МОВЧАН О.В. Доброго дня, шановні колеги. У мене є два питання: по суті і по формі.

По суті. Я хочу сказати про те, що законопроект, я реально його прочитав, там 160 сторінок тексту, це великий системний документ, і я почитав ще велику кількість коментарів різних організацій – Transparency International та інших – до нього і об'єктивно, я вважаю, що він сирий. Тобто там навіть по тексту видно, що він зліплений з якихось різних частин. Я не знаю, як приймалося рішення щодо вставлення цих частин, але це відчувається. Ми багато працюємо з законопроектами і у нас так само є і DPL Світового банку, і Ukraine Facility, і так далі, тому ми знаємо, що так не може бути, так не можна.

Тому з точки зору форми законопроекту, його структур, змістовних частин, я знайшов дуже багато дірок, які стосуються ризиків зниження конкуренції, ризиків корупційних при закупівлях. Тобто коли ми говоримо про якийсь трильйон гривень, який проходить через публічні закупівлі, і говоримо про те, що у нас грошей в бюджеті немає, то одна помилка, неправильна інтеграція моделей конкурентних у законодавство про закупівлю буде коштувати нам 50, 100 мільярдів і так далі. А це саме ті гроші, які сьогодні ми вижимаємо через податки з бізнесу. Тому мій великий консьорн і застереження, що до цієї реформи особливо під час війни треба підходити дуже зважено. Наприклад, є такі речі як там ці зарезервовані контракти, це дуже правильний intention, це виглядає круто, якщо ми даємо там людям з інвалідністю і ветеранам якісь можливості, але якщо ми порахуємо

скільки сьогодні цих людей, це реально половина працюючого населення країни. І ви настільки сильно можете спотворити конкуренцію, що у вас бізнес в принципі не захоче працювати з державою, тому що, окрім того, що система недосконала, так ще й будуть додаткові зарезервовані контракти. Тобто такі речі треба вирішувати якимось профільним законодавством. І ми це також проходили, ви знаєте, в інших напрямках.

Тому тут треба попрацювати і, виходячи з першого питання до другого, я вважаю, що на цей законопроект і уряд, в першу чергу уряд має покласти великий обсяг ресурсу. Тобто ви його розробляли півтора року, а зараз, мені здається, що ви хочете, щоб Верховна Рада прийняла його швидко, тому що у нас дедлайн, по-перше, 10 жовтня для DPL, і ще для європейської інтеграції, для інтеграційного процесу там трошки пізніше.

І от моє питання: який адекватний строк, коли ми маємо його прийняти в другому читанні? Тобто який у нас дедлайн, щоб ми розраховували ресурси?

Тому що я вважаю, що якщо ми хочемо прийняти цей законопроект в другому читанні до 10 жовтня або навіть до 1 листопада, то його краще вже відхилити і сказати, що ми не можемо. Тому що його не можна приймати в такому вигляді.

Якщо ми хочемо системну реформу і узгоджену з європейцями, скільки часу у нас реально є, який дедлайн? Дякую.

БГУН Н.В. Можна відповідати?

МОВЧАН О.В. Так, можна, давайте Мінекономіки і офіс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, давайте, я думаю, що це важлива процедура, нам теж розуміти треба.

БГУН Н.В. Олексію Васильовичу, оцей законопроект готувався разом з Єврокомісією і він мав схвальний висновок Єврокомісії, але на відповідність нашим зобов'язанням щодо Угоди про асоціацію. Тому ті коментарі, які були озвучені, звісно, що тут давайте детальніше проговорювати.

Знову ж таки, зарезервовані контракти – це нова норма, але це норма євроінтеграційна, і відповідно до практики кожної країни вона імплементується, виходячи з там стратегії тої, яку країна перед собою ставить. І тут я не погоджуюся з тим, що це спотворює конкуренцію, тому що навіть при впровадженні цієї норми вимога щодо проведення відкритих торгів залишається. Тобто це не означає, що зарезервовані

контракти унеможливають торги. Торги лишаяться і торги так само будуть проходити через ProZorro, через конкурентні торги.

Щодо там "сирості" тексту, давайте дивитися, на що конкретно ви звертаєте увагу, готові це там доопрацювати, якщо таке є. Насправді над цим законопроектом, знову ж таки, працювала моя команда, команда, яку нам Єврокомісія винайняла, у нас є проєкт, який фінансується за рахунок європейських грошей, який нам активно допомагав цей законопроект реалізовувати.

Що стосується, ми розуміємо, що Закон про публічні закупівлі це дійсно там комплексна система, і вона там комплексно працює, відповідно дедлайни ви знаєте, дедлайни Світового банку, вони озвучені. З Мінфіном ми проговорювали, чи є можливість ці дедлайни посунути. І на жаль, Мінфін нам підтвердив, що в разі, якщо Світовий банк не перерахує кошти на листопад-грудень, у нас будуть розриви в бюджеті. Дякую.

МОВЧАН О.В. Можна Офіс євроінтеграції прокоментувати, коли дедлайн прийняття цього законопроекту в другому читанні по європейських зобов'язаннях?

ГОЛОВУЮЧИЙ. З нами пан Олександр? Так, бачу, з нами.

Будь ласка, пане Олександрє.

Пан Ільков, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Вас не чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, там зі зв'язком якісь проблеми. Ви нас чуєте, пане Ільков?

ІЛЬКОВ О.М. Так, зараз чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О, все. Там питання Олексія Васильовича ви почули щодо дедлайна?

ІЛЬКОВ О.М. Так. Я готовий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прокоментуйте, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Дивіться, як я вже говорив, ми зараз проводимо скринінг по першому кластеру. Він повинен закінчитися до листопада. Далі протягом 6 тижнів Європейська комісія буде готувати скринінговий звіт за кожний з переговорних розділів, в тому числі за розділом "Публічні закупівлі". Тобто орієнтовно на грудень ми маємо вийти на скринінговий звіт по переговорному кластеру, який буде включати в себе так само оцінку по розділу "Публічні закупівлі".

Тому власне з точки зору наших євроінтеграційних процесів нам важливо, щоб до моменту публікації звіту Європейської комісії був прийнятий законопроект, який максимально наблизитиме наше законодавство до європейських стандартів у цій сфері.

МОВЧАН О.В. Дмитре Андрійовичу, можна коментар? Дивіться, це от приклад поганої роботи уряду. Нас просто виставляють на велику реформу, яка може завалитися, за півтора місяця прийняти такий документ. Тобто вони сиділи писали півтора року, а ми маємо за півтора місяця прийняти. Ну, мені здається, це предмет до недовіри урядовцям, наприклад. Тобто я вважаю, що так не можна. За таке не можна голосувати. Ми не брали на себе саме такі зобов'язання і не брали на себе відповідальність за таку реформу за півтора місяця. Таку реформу в парламенті роблять рік. Я робив банкрутство.

І ще в мене питання до Офісу європейської інтеграції і Мінекономіки. Будь ласка, надайте комітету офіційним листом, перше, зауваження Європейської комісії до зареєстрованого законопроекту по статтях. Тобто щоб ми знали, де, вони кажуть, є проблеми, на їх думку, в тексті зареєстрованого законопроекту.

І друге, які вимоги по блоках. Тобто зарезервовані контракти, я знаю, як працюють євродирективи, тобто ти можеш щось взяти із євродиректив, можеш щось не взяти, щось є обов'язковим, щось не обов'язковим. Такі речі, як зареєстровані контракти, розробка методики очікуваної вартості замовником і так далі, ну, це ми не знаємо, чи є це пряма вимога, чи це просто уряду так захотілося. Тому, будь ласка, надайте комітету ці два документи, щоб ми могли пройти по європейських вимогах як по карті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Васильовичу.

Шановний секретаріат, я так само прошу напевно підготувати відповідні звернення на міністерство від комітету з приводу того, що зазначив щойно Олексій Васильович.

Пане Олександр, ви можете зараз прокоментувати?

ЛІВКОВ О.М. Так. Дивіться, колеги, я ж якраз в своєму першому виступі про це і говорив. Про те, що ми от щойно отримали оцей шорт-лист ключових рекомендацій Європейської комісії. Ми його перекладемо і разом з англійським текстом, який отримали, надішлемо до Комітету з питань економічного розвитку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас ще був Кубів Степан Іванович. А після цього Тарасенко, я бачу, тримає руку. Степане Івановичу, вам слово.

КУБІВ С.І. Шановний пане голову, шановні урядовці, ви знаєте, що те, що мої колеги сказали, я під тим всім можу підписатися, враховуючи, що я розумію процеси прийняття закону по саме закупівлях. Тому що коли ми прийняли в 2016 році, а ми маємо сьогодні 2024 рік, я просто поділюся і скажу свою точку зору.

Цей законопроект представляє Міністерство економіки, не приймає Офіс євроінтеграції. Цей законопроект представляє державу Україна. І Кабінету Міністрів України має бути соромно, даючи такий документ, і ставити нам дату, коли його потрібно прийняти. Тому що, знаєте, поляки кажуть: "Панство склепало!". Ви щось склепали, не розумієте що.

Пояснюю, чому. Необхідно і треба надати додаткові пояснення і обґрунтування розходження між положеннями законодавства на практиці Європейського Союзу, коли ми говоримо про Директиви 2014/24 Європейського Союзу, і чітко процедури закупівель, які відрізняються від тих, які викладені в даному законопроекті. Я пам'ятаю те, що робили, я пам'ятаю те, що необхідно. І я пам'ятаю, скільки разів ми міняли закон під час війни.

Друга важлива тема, що в директивах не передбачено виділення окремо багатьох понять. Я навіть не буду говорити там про агреговану закупівлю, не буду говорити про питання ветеранського підприємництва, прочитайте, будь ласка, уважно ГНЕУ, там все чітко написано і про електронний каталог, і використання електронного каталогу.

Але я би порадив, пане голову, що ми цей закон якщо винесемо в зал, він не набере на сьогодні 226, ми повинні провести, перше, швидкі зміни і консультації як комітет. Я виступаю зараз не як представник того, що хоче покритикувати, а як людина, яка хоче допомогти.

І друге важливе питання, ніхто сьогодні не згадав комітет євроінтеграційний.

І пане Олексію Васильовичу, я прочитав законопроект, і не тільки я, а попросив ще й своїх помічників, там є і багато корупційних ризиків. Тобто цей закон повинен пройти

експертизу в нашому комітеті, яка говорить, що там відсутні відповідно корупційні ризики.

Там, де ми говоримо про публічні закупівлі в умовах воєнного стану, уряд, можна вважати, там нехай, допустимо, ми щось можемо по мірі, там більш-менш достатньо отримати певну процедуру і домовитись, але є такі речі, шановні урядовці, пам'ятайте, що ми закони приймаємо для бізнесу, а останнє фінансування, яке ми отримали, серпень там, вересень, липень – дві третіх ми позичаємо грошей, а одна третя – це те, що ми збираємо, в тому числі й аванс. При таких підходах ми взагалі знищимо український бізнес, про що говорив Дмитро Давидович сьогодні.

Я би порадив, що цей законопроект сьогодні не можна приймати, визначити дедлайн для уряду, нехай попрацюють, буквально коли засідання у нас буде, відповідно у першій декаді наступного місяця, чи визначиться коли, і нехай дадуть нормальний законопроект, який можна підняти. Дивишся, про поняття тендеру, власність електронних систем закупівлі і право власності, дискусійна пропозиція 10 відсотків, незрозуміло виглядає предмет закупівлі при інноваційному партнерстві.

Ігор Петрович говорить, інновації, інвестиції, а ми тим законопроектом обрубємо все. Тобто, ви розумієте, ні до лісу, ні до бісу, це є законопроект.

Я вважаю, що робота команди уряду по даному законопроекту, м'яко кажучи, є дуже і дуже недостатня.

І третій блок, який би я порадив, що ми повинні, пане Дмитре, розглядаючи цей законопроект на комітеті, я до керівника Офісу євроінтеграції, ми повинні мати висновок Комітету євроінтеграції і ми повинні мати питання, що там зняті корупційні ризики. Я побачив 4 корупційні ризики. Свідомо не говорю, тому що йде запис стенограми.

Я утримаюся. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу. Дякую за ваш коментар.

Тарасенко, будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П. Колеги, доброго дня. Дякую, що підключили до засідання комітету.

Мені повідомили про таку маленьку важливу проблему, яка виникла у даному законопроекті, а саме: визначення ветеранського підприємництва.

На жаль, ми проводили пів року тому дискусії з цього приводу і Міністерство економіки на той момент погодилося з тим, що потрібно застосовувати інші визначення і

підходи, але зараз я побачив у тексті, що нічого не змінилося. Хоча у нас в Раді, в нашому Комітеті з питань соціальної політики ми вже проголосували на внесення в Раду окремих законопроектів цілісний (10258) про ветеранське підприємництво. І там зовсім інші визначення, що таке ветеранське підприємництво.

Тому прошу звернути увагу, для того щоб ми знову не перетворювали у балаган нашу правову систему з різними визначеннями.

Крім того, однозначно, я не знаю, які дослідження проводило Міністерство економіки, наші дослідження показують про те, що ветерани самі заперечують проти такої форми, як визначення це працевлаштування ветеранів, як одна із секретерів ветеранського підприємства, оскільки турбуються про те, що буде просто торгівля трудовими книжками ветеранів. І це не відновить ветеранів, це не створює стимулів для них. Тобто тут багато питань, які потрібно досліджувати саме в такій вузькій сфері.

І я дякую за те, що надали слово і прошу звернути увагу комітету на цей аспект. А Міністерству економіки бажаю все-таки дотримуватись тих узгоджень, які ми проводили ще пів року тому з Комітетом соціальної політики. Дякую.

БІГУН Н.В. Можна, будь ласка, відкоментувати, Дмитре Андрійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Надіє Валеріївно, будь ласка.

БІГУН Н.В. Дозвольте, будь ласка, корупційні ризики Степан Іванович назвав, цей законопроект вже пройшов антикорупційний комітет. Там ті зауваження, які були озвучені на комітеті антикорупційному, вони стосувалися здебільшого нецінових критеріїв, на те, що зараз у нас є обмеження, що не більше 30 відсотків можуть застосовуватися. Згідно до європейських директив вони пропонують це обмеження прибрати.

Мені здається, що основна дискусія навколо корупційних ризиків, вона точиться навколо того, що в Європейському Союзі і в європейських директивах у замовника є набагато ширше поле для прийняття рішень. Тобто вони можуть реалізовувати різні підходи, і вся практика Європейського Союзу і законодавства будується навколо того, що люди добросовісні і треба створити умови, коли добросовісні люди можуть ефективно застосовувати правила. А в разі, якщо вони їх порушують, от тоді вже настає певна відповідальність.

Ми будували своє законодавство з логіки того, що люди всі недоброчесні і треба створити умови для того, щоб максимально звузити їх можливості для прийняття власних рішень, для вжиття якихось різних стратегій реалізації цих рішень. Але ми маємо погодитися з тим, що ми бачимо, що, незважаючи на те, що ProZorro дуже сильно допомогло побачити принаймні корупцію, де вона є, проте звуження практики публічних закупівель до підходу, коли ми купуємо за найнижчою ціною, має певні негативні наслідки з точки зору того, що ми не маємо можливості реалізовувати більш ефективні закупівлі, більш якісно підходити до обрання результатів цих закупівель. Тому тут однозначно будемо шукати баланс і розуміємо, що нам та еволюція, яку наша сфера закупівель мала пройти, і закупівельники, і практики їх, вони також мають крок за кроком рухатися в бік Європейського Союзу. Тому очевидно, що будемо з партнерами з Європейського Союзу говорити, пояснювати їм, що нам треба пройти певний шлях для того, аби опинитися там, де вони є, і виходити з того, що ми будемо правила для доброчесних суб'єктів і виходимо з того, що ці правила мають давати їм можливість ефективно виконувати свою роботу.

Що стосується зарезервованих контрактів, ну, якщо ми будемо бачити, що у нас така дискусія розгортається, і та пропозиція, яка від колег звучала, що ми маємо орієнтуватися не на працевлаштованих людей, а на засновників, якщо засновники – ветерани, то це ветеранський бізнес, ну, тут ми також бачимо ризики. У нас така практика була з особами з інвалідністю, коли брали в засновники когось, хто мав такий статус, для того щоб отримувати певні преференції в закупівлях. Напевно, якщо ми не готові як суспільство знайти таке оптимальне рішення, то можемо цю норму з законопроекту зараз прибирати і відповідно думати і окремо готувати таку пропозицію якимось окремим пакетом змін в майбутньому. Тут очевидно, що можна знайти певний компроміс.

Але я би тут хотіла звернутися до всіх народних депутатів все-таки з закликом того, що цей законопроект є важливий. Очевидно, що ми в певних обставинах, коли є тиск з різних сторін, і намагаємося відповідно на цей тиск реагувати. І з боку Європейського Союзу ми активно працюємо з партнерами і дуже просимо їх, аби вони також не як вони зазвичай аналізували, давали фідбеки, а відповідали нам суттєво швидше. І у нас є там активна робота для того, щоб досягнути результату.

Хотілося б, щоб вони також бачили, що з боку України, з боку парламентаріїв, з боку уряду, ми також націлені на результат і намагаємося досягнути цього результату, розуміючи, що від того залежить, чи отримаємо ми фінансування, чи не отримаємо. Дякую.

КУБІВ С.І. Пане Дмитре, було звернення до мене. Дивіться, що би я порадив? Якщо є висновок комітету, про що ми говоримо, дайте, будь ласка, висновок. Чи є рішення Комітету з питань євроінтеграції? Якщо є, будь ласка, дайте. Мені особисто, я хочу підтримати той закон в залі, але мені треба аргументи, шановні друзі, я говорю, від уряду, кажу, друзі, бо теж працював там багато, от мені треба переконати фракцію. Ви розумієте, те, що я говорю, я повинен мати аргументи. І висновок Комітету з питань євроінтеграції, це до Офісу євроінтеграції, якщо є антикорупційного, будь ласка, дайте, це буде аргумент для переконання. Решту я зумію трошки в першому читанні сказати. Ну, прошу мене теж зрозуміти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу.

Колеги, чи є ще члени комітету, які хочуть висловитися з приводу цього законопроекту?

МОВЧАН О.В. Можна? У мене є. Дивіться, є коротка пропозиція. Я об'єктивно вважаю і члени комітету погоджуються, що навіть до 1 листопада, навіть до середини листопада цей законопроект у два читання не може бути прийнятий. Ну, тобто якщо ми говоримо про якісний документ, його має відчитати Європейська комісія, його має відчитати Світовий банк. Це все узгоджується завжди. Я вам кажу, банкрутство у мене було готове у травні, умовно там, і три місяці ми читали з нашими партнерами тексти і потім вносили поправки. Це так завжди працює. А банкрутство – це 10 відсотків по суті від того, що сьогодні закладено в законопроект про публічні закупівлі. Це ніщо.

Дивіться, я пропоную рекомендувати його до першого читання тільки тому, що це є зобов'язання наше, і вимагати від уряду йти далі на переговори. Я був на нараді у Прем'єр-міністра, де урядовці обіцяли, які сьогодні представляють міністерство на комітеті, провести переговори зі Світовим банком про відтермінування дедлайну. Якісь конкретні строки дати. Ну, ми отримали тільки зараз, тільки втратили час.

Тому рекомендація – прийняти в першому читанні, рекомендувати прийняти в першому читанні, і паралельно щоб уряд говорив про реалістичні строки. Тому що, знаєте, це навіть не ми стратимо. Тобто якби у нас була вже готова редакція до другого читання, от зараз, вона була вичищена, от тоді би ми до листопада встигли би прийняти в другому читанні цей законопроект. Її немає, і ми не знаємо, скільки часу треба. Тому уряд має домовлятися з партнерами про реалістичні строки. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Васильовичу, за конструктивну пропозицію. Кисилевський, прошу.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я, власне, хотів сказати рівно те саме, що сказав Олексій Васильович. Тому я підтримую сказане. Сьогодні, якщо є потреба демонструвати прогрес, можна прийняти. Але ми розуміємо, що ми приймаємо фактично плювок в лице, нам в обличчя, бо, очевидно, Надія Валеріївна сказала, що півтора року вони його готували і тепер від нас треба його прийняти і нас про це дуже просять. Ну, так не робиться. Не один раз ми про це говорили, але кожен раз одне і те саме, щоразу одне і те саме: дуже довго готують, ні з ким не радяться, роблять вигляд, що вони живуть в якомусь паралельному всесвіті, а потім з цього паралельного всесвіту нам це скидають і виявляється, що воно ще ні з ким не погоджене, не обговорене, а прийняти треба за тиждень. Так не може відбуватись взаємодія між урядом і парламентом, і між міністерством і комітетом. Оце от не може так бути.

Те, що сказав Олексій Васильович, мені здається, що це максимально конструктивна і здрава пропозиція, що ми політично демонструємо свою готовність якби над цим працювати, але уряд має на себе взяти зобов'язання і йти і переговорювати якісь реалістичні строки. Я не можу собі уявити, щоб цей документ був прийнятий в листопаді, якщо ми хочемо прийняти документ, який приносить користь, а не приносить шкоду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дуже дякую.

КУБІВ С.І. Пане голово, дивіться. Якщо ми той документ винесемо в зал, я зараз говорю так, чисто, зі своєї практики життя, і ви зі своєї практики життя. Дуже є сумнів прийняття його в залі. Дуже сумнів.

Якщо ми сьогодні відхилимо на комітеті, це теж не зовсім правильно може буде, бо треба показати прогрес міжнародним партнерам, що ми рухаємося в системі, про яку говорить і Олексій, і Дмитро, і я підтримую це. Я мав великий виступ, інший, але не хотів я навіть про нього говорити.

Може, так зробити, якщо дозволите? Давайте ми його, враховуючи, що засідання, а ви пане голово знаєте найкраще, коли буде, давайте зараз його не голосуємо, перенесемо на друге засідання комітету.

Давайте, зараз сконцентрувати увагу я би радив по доопрацюванню певних документів. Отримати лист, про що мої колеги говорили, від Єврокомісії. Отримати лист від антикорупційного. Отримати лист, нехай Офіс євроінтеграції від комітету. Давайте ми зробимо хоча б "причесаний" документ. Цей документ має 5 кусків. Ви розумієте? Читаючи цей документ, я побачив, сам читаючи, 5 кусків документу. Ну, давайте може...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дивіться, от ви говорите абсолютно правильну річ. Єдине, нас тут обмежує суворо Регламент. Тобто ми не можемо вносити зміни до редакції першого читання, ви це знаєте чудово. Окрім як ми зайдемо в зал із рекомендацією своєю ж відправити на доопрацювання чи суб'єкту законодавчої ініціативи чи на повторне перше, зала це має проголосувати? і тоді або переписе у новій редакції суб'єкт законодавчої ініціативи, або комітет доопрацює його у себе. Ми таким чином втратимо щонайменше три тижні напевно, тому що навіть якщо ми сьогодні це проголосуємо в залі, відправимо на доопрацювання, з точки зору сигналу, те, що ви абсолютно правильно сказали, це вже так собі, чесно кажучи. Я говорю відверто, бо ми ж всі тут близькі люди, один одного розуміємо. Далі, навіть якщо зал за це голосує, відправляється на доопрацювання, ми доопрацьовуємо. Коли буде наступне засідання Ради, у мене враження, що воно буде не раніше початку жовтня, тому в кращому випадку ми тільки на початок жовтня виходимо з першим читанням, якщо ми його голосуємо, плюс ще два тижні.

Другий сценарій, альтернативний. Ми можемо піти шляхом, який запропонували наші колеги Мовчан і Кисилевський, все-таки на наступному тижні вийти у перше читання, запустити строк, не скорочувати, отут би я просив комітет підтримати не скорочувати строк подання поправок до другого читання, отримати всі необхідні поправки, проголосувати 116-у, але до кінця вересня уже бачити весь корпус правок, які до нас надійдуть. І з жовтня вже не по першому читанню працювати, а вже мати повноцінно в роботі таблицю, з якою ми будемо працювати для того, щоб видати якісний продукт, за який нам як комітету принаймні точно не буде соромно.

Тому я би погодився на пропозицію Мовчана і Кисилевського, просто з точки зору цих строків і процедурних моментів, щоб ми як комітет так само в залі не виглядали антиєвроінтеграційними, як такі, хто вийдуть і скажуть, що ми вважаємо, що цей законопроект треба завернути в першому читанні. Бо іншого способу внести зміни до першої редакції немає. Ми могли би піти по альтернативному, у нас немає

зареєстрованого альтернативного законопроекту і немає способу зробити "д". Тому ось така от історія.

МОВЧАН О.В. Дмитре Андрійовичу, а дозвольте ще конкретизувати пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

МОВЧАН О.В. А якщо ми в рішенні комітету по ухваленню, яке ми зараз приймемо, ми там зазначимо, що ми звертаємося до уряду про проведення переговорів про терміни? Можливо має це сенс?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, чому ні? Я думаю, що це абсолютно має сенс. Порадимося з секретаріатом, як це правильно зафіксувати. Але дуже слухна пропозиція.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже слухна пропозиція.

Я бачу, є ще Олена Колобродова, тримає руку. Перед цим питаю ще раз: у членів комітету є ще питання, пропозиції чи зауваження, бажання виступити по цьому проекту закону?

КУБІВ С.І. А у мене стоїть питання: чи є висновок Комітету євроінтеграції? Я два рази запитую представника і не чую відповіді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надія Валеріївна.

БІГУН Н.В. Євроінтеграційний комітет ще не розглядав цей законопроект, відповідно висновку немає. Я можу уточнити там, окремо дати на комітет інформацію, коли планується розгляд. Був він розглянутий тільки на антикорупційному поки що.

КУБІВ С.І. Пані Надіє, там питання стоїть в тому, що взагалі 21 день по положенню, по нормативах.

А друге, є прохання попрацювати не так, як сьогодні, а просимо попрацювати і з секретаріатом, і з членами окремо, щоб вони зрозуміли певні позиції. Бо ще сьогодні

можемо і терміни змінити. Я з практики промислової, коли особливо безвізовий режим робили, але це треба робити заздалегідь, ви розумієте? Бо коли буде опубліковано: виконано – не виконано, то ми будемо виглядати не найкраще. Я говорю про Україну, навіть не про дискусію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу.

Надіє Валеріївно, я думаю, якщо ви встигнете разом з паном Олександром переконати комітет євроінтеграційний в наданні висновку до першого читання, то у вас будуть великі шанси дати Степану Івановичу аргумент для розмови з власною фракцією.

Правильно, Степане Івановичу? Мені здається, що ще може бути таке.

БІГУН Н.В. Так, дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Добре. Тоді, якщо члени комітету більше не мають необхідності виступити по цьому проекту закону.

КОЛОБРОДОВА О.В. Добрий день, шановні народні депутати!

Дякую, Дмитре Андрійовичу, за надане слово.

Коротенька репліка, щоб не займати у вас багато часу. Дана законодавча ініціатива, на жаль, на погодження до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини не надходила. Разом з тим Уповноважений має ряд зауважень та пропозицій в частині захисту персональних даних. Щоб зекономити час, ми направимо вам його письмово. І просимо шановних народних депутатів при доопрацюванні даної законодавчої ініціативи врахувати пропозиції та зауваження Уповноваженого. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую вам за таку інтервенцію дуже змістовну і дуже лаконічну. Дуже дякую, цінуємо.

Колеги, хто ще хоче висловитися з приводу цього проекту питання?

Рабошук, бачу, Асоціація міст. Представтесь, будь ласка.

РАБОШУК Я. Рабошук Ярослав – заступник виконавчого директора Асоціації міст України.

У нас також є пропозиції до цього законопроекту, ми їх надішлемо до комітету. Вони стосуються і порогів, і ветеранських організацій, і відповідальності замовника. Якщо буде прийнятий в першому читанні, готові долучитися до доопрацювання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будемо розраховувати на вашу долученість. Тому що там у нас Асоціація міст іде зі стейкхолдерів, по публічних закупівлях завжди була і лишається. Тому, будь ласка, так, долучайте свою команду до роботи комітету для того, щоб могли вчасно підготувати якісну редакцію до другого читання.

Добре. Колеги, що, тоді виходимо на пропозиції по голосуванню за проект закону? Я думаю, що абсолютно конструктивно і відповідно насправді підійшли до питання всі, хто висловлювався: Мовчан, Кисилевський, Кубів.

Я погоджуюся з усіма коментарями. І я прошу Кабмін не сприймати це просто як пусті балачки. Це не та форма співпраці комітету з урядом в таких надзвичайно важливих питаннях, як прийняття таких ґрунтовних законопроектів, які потребують справді катастрофічно велику кількість часу. Ми просто фізично не здатні видати якісний продукт, маючи терміни в тиждень, місяць навіть. Бо це просто сприймається як неповага. І ця неповага не має відчуватись. Ми всі робимо одну справу і націлені всі на єдиний результат.

Тому ми зі своєї сторони будемо просити вас тут персонально і будемо просити вас офіційно так само листами на ваших відповідних міністрів вжити заходи для того, щоб посунути ці строки, для того щоб комітет і Верховна Рада могла підготувати якісний проект закону, який відповідатиме не лише євроінтеграційним намірам України, але й інтересам українського реального сектору, українських виробників і української економіки.

Ми не хочемо прийняти законопроект про публічні закупівлі в редакції Європейського Союзу просто для того, щоб поставити галочку і пустити під ніж весь наш реальний сектор. Це точно і не ваша ціль і не ваша мета, я впевнений, і не наша.

Нам потрібно збалансувати це. Якщо це потребуватиме часу, значить, давайте разом знайдемо цей час. Якщо вам потрібно спертися на підставу, можете спиратися на нас, як завжди на вередливих депутатів. Але я прошу про повагу, яка виражається в тому, щоб нам заздалегідь знати про ваші плани, про ваші домовленості і про ваші тексти, які ви узгоджуєте з нашими європейськими партнерами. Заздалегідь – це не за тиждень і не за місяць, а в ті строки, які дозволять нам ефективно працювати. Дякую.

КУБІВ С.І. Пане голово, продовжуючи вашу думку, зобов'язати або просити в особливому порядку весь уряд те, що стосується розгляду нашого комітету, повинен дати список і дати всіх євроінтеграційних законів період переговорного процесу. Ми тоді будемо орієнтуватися. Бо в даний момент як такої співпраці немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми розуміємо, колеги, що ми тут потрапили в певну історію, коли саме прийняття цього проекту закону буде, скажемо так, позитивним результатом по цій першій главі, first chapter так званий скринінгового репорту. І нам тут звісно потрібно ... *(нерозбірливо)* показати позитивний результат. Але разом з тим, звісно, потрібно цей результат показати якісний, а не просто за формою, наповнивши це якісним змістом.

Тому для того щоб продемонструвати цей прогрес, який потрібен нашому уряду для того щоб представити його в Брюсселі, я би пропонував, як справді було запропоновано до цього, прийняти його в першому читанні без скорочення строків подачі поправок до другого читання. І 116-те.

А далі будемо разом працювати над поправками до другого читання. Приймається така історія? Окей. Тоді рухаємося по голосуванню, шановні друзі. Я ставлю на голосування...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Дмитре Андрійовичу, і строки в рішенні, правильно, також чи як?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так-так. Давайте зараз спитаємо у шановного секретаріату. Шановний секретаріат, ми можемо це в рішенні зафіксувати щодо звернення до Міністерства економіки та віцепрем'єрки з питань європейської інтеграції щодо подовження строків, кінцевих строків прийняття цього законопроекту у другому читанні в цілому, зважаючи на фундаментальність і масивність запропонованої реформи?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Добрий день. Я думаю, що ми можемо тільки написати окремим листом до Кабінету Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я його зачитаю тоді з трибуни. Добре?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб у нас під стенограму це так само було в Раді.

Дякую.

Колеги, тоді за результатами обговорення пропоную ухвалити рішення: внести проект Закону про публічні закупівлі (реєстраційний номер 11520) на розгляд Верховної Ради України та за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу. Прошу голосувати.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. Добре, нехай буде – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу. Дуже ціную.

Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

Шевченко.

Янченко.

Дякую, колеги.

Всі присутні – за.

Ще раз дякую всім за таку позицію. Дуже вдячний, дуже ціную.

Шановний уряд, я сподіваюсь, ви так само оціните цей жест, незважаючи на всю дискусію, яку ви чули. Це, повторюю, дискусія не пуста, бо нам хочеться язиками почесати, а це реальне внутрішнє сприйняття професійного характеру і емоційного характеру, яке я вас дуже прошу взяти до уваги, для того щоб у нас далі була нормальна конструктивна співпраця.

Так, добре. Далі, колеги. Нам потрібно по цьому законопроекту 116-у проголосувати. Відповідно, беручи до уваги висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України щодо усунення деяких незгодженостей та врахування висловлених зауважень до законопроекту, пропоную ухвалити рішення: звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлення неточностей, редакційних помилок або суперечностей в тексті законопроекту (реєстраційний номер 11520), інших суперечностей структурних частин зазначеного законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Прошу голосувати, колеги, це 116-а стаття, повторюю.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Руцишин.

РУЩИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

Шевченко.

Янченко.

Колеги, дякую.

Від мене персональна подяка членам комітету, особливо тим, хто, я розумію, справедливо абсолютно був скептично налаштований, за те, що ви зайняли конструктивну позицію. Обіцяю, що докладемо зусиль, щоб нормально попрацювати в робочому режимі над другою редакцією. Я дуже це ціную. Дуже дякую.

Шановні представники уряду, дуже дякую вам за участь у цьому засіданні. І бажаю щирого успіху в залі. А в залі буде непросто.

Я принагідно попросив би передати вашим міністрам, віцепрем'єркам пропозицію напевно перед засіданнями Верховної Ради провести очну зустріч з фракціями для пояснення важливості прийняття цього законопроекту в першому читанні в тій редакції, в якій він запропонований урядом.

Причому, мені здається, що правильно було би пояснити це не лише фракції більшості, але і фракціям, які так само мають право голосу в парламенті. Бо інакше зал буде важкий.

КУБІВ С.І. Пане Дмитре, щоб до Климпуш не прийшли спеціалісти одного і другого міністерства, а рівень щоб був представлений.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, добре. Це дружня порада. Але, мені здається, що це варто було би зробити. Дякую ще раз.

Ми тоді переходимо до наступних питань порядку денного. Я, єдине, Дмитре Давидовичу, можу попросити вас підстрахувати мене зараз? Якраз зараз маємо спільний дзвінок на 3 хвилини. Я повернусь. Дякую дуже.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Колеги, продовжуємо засідання.

Наступне у нас друге питання. Щодо звернення до Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України стосовно процедури зняття з розгляду Пропозицій Президента України до Закону України "Про внесення змін

до деяких законів України щодо забезпечення принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції" (0969).

Вікторіє Павлівно, це Дмитро Андрійович мав це питання доповідати чи це якесь процедурне рішення ми маємо по ньому прийняти?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Це є доручення Голови Верховної Ради стосовно рекомендацій комітету, щоб були ці питання вирішення в залі, які були перехідні з минулого скликання.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Зрозуміло.

Шановні колеги, чи є потреба це обговорювати?

Давайте я зачитаю проект рішення, яке ми маємо прийняти, якщо буде потреба обговорити, то обговоримо.

Проект рішення, він наступний. За результатами обговорення пропоную ухвалити рішення звернутися до Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України щодо роз'яснення стосовно процедур, необхідних для завершення розгляду Пропозицій Президента України до Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції" (реєстраційний номер 0969), розгляд яких не було завершено прийняттям остаточного рішення Верховною Радою восьмого скликання як таких, що втратили актуальність. Тобто ми фактично звертаємося до регламентного комітету щодо роз'яснення стосовно процедури.

Шановні колеги, якщо заперечень немає, то давайте за таке рішення проголосуємо і відповідне звернення направимо. Можемо голосувати? Немає заперечень?

Тоді переходимо до голосування.

Буймістер.

Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. Лічман – за.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Магомедов.

Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Марчук.

МАРЧУК І.П. За, Дмитре Давидовичу

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую.

Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Наталуха. Приєднається пізніше Дмитро Андрійович,
мабуть.

Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Таруга.

Шевченко.

Янченко.

Є рішення, Вікторіє Павлівно?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так, рішення с. 8 народних депутатів.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую.

Тоді рішення прийнято.

Наступне питання у нас пов'язано з проектом USAID "РАДА" щодо надання пропозицій до плану роботи "Модельний комітет", програма USAID "РАДА: наступне покоління" (на вересень-грудень 2024 року).

Що по цьому питанню у нас? Вікторіє Павлівно, підкажіть, будь ласка, що саме ми тут маємо.

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Була запланована на вересень виїзна нарада на Одещину стосовно індустріальних парків. Але її просить перенести на жовтень Дмитро Андрійович.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Тобто тільки це ми маємо, так?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Треба буде просто перенести на наступний період, але народним депутатам також надати пропозиції на період вересень-грудень, якщо ми вирішимо продовжувати роботу з цим проектом.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Добре. Давайте тоді про Одесу спочатку я прокоментую.

Шановні колеги, ви знаєте, що ми регулярно робимо ці регіональні наради по індустріальних парках в різних регіонах, і вони демонструють свою ефективність. Індустріальні парки розвиваються, громади долучаються. Наступне таке засідання у нас було заплановано на Одещині, і ми спробували провести оцю нараду. У нас є і засідання міжвідомчої робочої групи по індустріальних парках, от ви знаєте, що у нас в комітеті таке діє. Ми планували це провести в кінці вересня, але з причин того, що ряд колег хотіли долучитися, але там мали відрядження й інші плани, і Дмитро Андрійович зокрема, то є пропозиція це перенести на жовтень.

Оскільки в цей захід ми спробували включити Програму оцю USAID "РАДА", то відповідно ми маємо якесь рішення приймати комітетом для того, щоб це правильно оформити. Відповідно пропоную... Давайте тоді зачитаю як правильно.

5 червня 2024 року рішенням комітету (Протокол 190) було затверджено План роботи проекту "Модельний комітет" Програми USAID "РАДА: наступне покоління" з Комітетом з питань економічного розвитку (червень-вересень 2024 року), який виконано за виключенням одного заходу (це пункт 3.5 Плану) – виїзний захід комітету з

відвідуванням індустріального парку на тему: "Заходи державної підтримки інвестицій: індустріальні парки та "інвестиційні няні".

Пропоную включити його до наступного Плану роботи проекту "Модельний комітет" Програми USAID "РАДА: наступне покоління" на вересень-грудень 2024 року та запланувати проведення виїзного заходу з відвідуванням індустріального парку на Одещині на жовтень 2024 року. Прошу за це проголосувати, шановні колеги.

Хто за?

Буймістер.

Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. Лічман – за.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Магомедов.

Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Наталуха.

Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Таруга.

Шевченко.

Янченко.

Вистачає, Вікторіє Павлівно?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так, вистачає, 8.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую.

Тоді рішення прийнято.

І наступне, за що ми маємо проголосувати. Прошу до 20 вересня 2024 року, це ще є трішки часу, надати свої пропозиції до Плану роботи проекту "Модельний комітет" Програми USAID "Рада: наступне покоління".

Постановою Кабінету Міністрів України деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України... Ні, це вже інше.

Тобто просто ми маємо до 20 вересня надати пропозиції, надати їх в секретаріат, секретаріат їх опрацює і потім ми їх проголосуємо. Так?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Все. Тоді зрозуміло.

А далі, це ще про робочі групи. Це просто озвучити. Колеги, проінформувати вас. Постановою Кабінету Міністрів України деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу передбачено утворення робочих груп з підготовки позиції України до переговорів про вступ України до Європейського Союзу відповідно до розділів переговорної рамки ЄС. До посадового складу робочих груп за згодою включають народних депутатів України та працівників Апарату Верховної Ради України. Що пропонується? До 13 вересня, тобто тут часу суттєво менше, 13 вересня – це

п'ятниця, потрібно надати пропозиції до включення персонального складу відповідних робочих груп. Ці групи я зараз зачитаю.

Вікторіє Павлівно, буде ж можливість їх в чат комітету скинути, щоб колеги ознайомилися?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Вони на Google-диску і вони через СЕДО розіслані. Але там всього 36 груп, а ми відібрали тільки ті групи, які стосуються нашого комітету. Але депутати можуть пропонувати себе і в інші групи, так.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую. Зрозуміло тепер.

Я озвучу ті групи, які відповідають предметам відання нашого комітету. Але, як Вікторія Павлівна зазначила, хто цікавиться і має час, то можна й інші.

Це групи такі: з питань свободи підприємництва і надання послуг, з питань публічних закупівель, з питань корпоративного права, з питань права інтелектуальної власності, з питань конкурентної політики, з питань статистики, з питань підприємництва та промислової політики, з питань захисту прав споживачів та охорони здоров'я, з питань реформи державного управління, група з питань економічних критеріїв.

Ось такі групи, які найближче до наших предметів відання знаходяться.

МОВЧАН О.В. А можна уточнення? Це групи про що? Тобто яка задача їх? Що вони будуть робити?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Олексію Васильовичу, тут би Дмитра Андрійовича запитати, але я можу сказати, що це називається робочі переговорні групи з підготовки переговорних позицій України під час переговорів з Європейським Союзом щодо укладення Угоди про вступ України до ЄС. Отак називається.

МОВЧАН О.В. Тобто це робочі групи, куди входять українці чи українці і європейці?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я так розумію, що це робочі групи, куди входять і українці, і європейці. Але якщо Дмитро Андрійович вже з нами, то мабуть краще, щоб він прокоментував, бо я лише зараз формально це озвучую. Я не досліджував це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Давидовичу.

Я, колеги, повернувся. Значить, я скинув, хто не бачив, те, що розмістив секретаріат на Google-диску, для вашої зручності щойно ще раз продублював ці таблиці.

Справді вчора ввечері надійшла інформація від першого заступника спікера Корнієнка щодо формування цих груп. Нам потрібно надати від комітету кандидатури по цих групах. Значить, що це за групи? Виглядає так, поки у нас, на жаль, так само немає фінального розуміння, але це групи, які будуть спільно з європейцями. Вони будуть експертні. Тобто треба бути готовими захищати позиції по певних законопроектах, які є в євроінтеграційному плані. Вони потребуватимуть справді кваліфікації і розуміння цих законопроектів. І з того, що я читаю від Вадима Галайчука, значить, по одній кандидатурі від комітету в кожену групу.

Тому нам потрібно розібратися, хто на яку групу претендує, узгодити це всередині комітету між собою, щоб не було ніяких там образ чи конфліктів. І я після цього надішлю на Корнієнка відповідну пропозицію від комітету по цих групах.

Щодо формату їх роботи і як вони збираються, необхідності чи не необхідності володіння мовами, чи це будуть. Тому що ми проговорювали колись зі Стефанішиною такий формат, що по цих групах ми будемо зустрічатися з нею. Тобто будуть сформовані групи і ці групи зустрінуться зі Стефанішиною, озвучать їй свою проблематику, яку вони бачать по тих чи інших проектах законів. І як експерти просто дадуть свої ввідні і свої аргументи, які вона зможе використати під час переговорів.

Потім ця модель була змінена на те, що давайте в цю групу включимо й іноземців зі сторони Брюсселю. Виникло питання того, що всі члени комітету можуть розбиратися у питаннях тих чи інших законопроектів, але не всі члени комітетів (я говорю не лише про наших, будуть усі комітети), не всі члени комітетів можуть володіти англійською чи французькою в достатньому обсязі, щоб дебатувати на тему законів з представниками Європейської комісії. Відповідно від цієї ідеї теж почали відмовлятися.

На чому вони зупинилися? Мені поки сказати важко, чесно скажу вам. Але станом на зараз прийшло це доручення від Корнієнка, і нам звісно треба його виконати. А далі над форматом буду тримати в курсі, як тільки щось проясниться.

ЛІЧМАН Г.В. Дозвольте запитання, будь ласка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Ганно Василівно.

ЛІЧМАН Г.В. У нас як таких груп, до яких мають увійти члени комітету, не так багато. Мені здається, може статися так, що на одну групу будуть претендувати, бо вони дуже широкі за предметами, декілька членів комітету. Що будемо робити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перше, що ми зробимо, ми уточнимо ще раз щодо вимоги "по одному члену від групи" саме тому, що вони надто широко визначені, і я з вами погоджуюся. Якщо все-таки залишиться ця вимога, мені здається, тоді треба буде знаходити просто якийсь компроміс. Якщо два члена комітету претендують так само на дві групи, значить один піде в одну і буде тримати в курсі і підключати неформально іншого члена комітету до своєї групи і навпаки. Тобто будемо знаходити якісь конфігурації співпраці так, щоб всі відчували себе в процесі.

ЛІЧМАН Г.В. Зрозуміло. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Марчук.

МАРЧУК І.П. Ще питання. Чи є можливість ще раз надіслати інформацію більш детальну щодо предметів і напрямків, які будуть обговорюватися в рамках того чи іншого комітету, про який ми зараз говоримо? Я знаю, що, здається, раніше надсилалася така інформація. Але якщо можна було б її поновити, я особисто був би дуже вдячний. Я дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігорю Петровичу, все продублюємо. Я попрошу секретаріат продублювати і всі матеріали, які у мене є на цю тему, теж продублюють в чаті комітету, щоб всі ознайомилися.

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Є тільки інформація, яку нам зараз заслали, і постанова Кабінету Міністрів, іншої інформації в секретаріаті не було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, Вікторіє Павлівно.

Будемо оновлювати по мірі того, як вона буде надходити. Ви ж бачите, ми на ходу це будуємо, дізнаємося, тому поки так.

Колеги, а ви ті два питання пройшли? Ви зайшли в "Різне"?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дмитре Андрійовичу, ми проголосували – звернутися до регламентного комітету – без обговорення, бо це звернення за роз'ясненням, там не було потреби обговорювати.

Проголосували перенос заходу з вересня на жовтень. І озвучили інформацію про подання пропозицій і по USAID "РАДА", і по цих групах. І в принципі все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. От якраз і до "Різного".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Давидовичу.

Значить, колеги, тоді по "Різному". Дивіться, те, що озвучив Кисилевський, абсолютно правильна історія. Я дуже дякую Дмитру Давидовичу за те, що він реально предметно займається і далі рухає це питання, це дуже важливо. Він накопав оцю історію з турецькими автобусами, які під личиною українських так само конкурують з нашими автобусами, але при цьому ступінь їхньої локалізації не відповідає вимогам закону.

Звернулися виробники автобусів провести в якійсь там формі нараду для того, щоб почути їхню позицію, їхні пропозиції. Я думаю, що для нас ця нарада так само буде гарною підставою ще раз взяти на озброєння їхні аргументи і допомогти тому самому Дмитру Давидовичу і самим включитися в цей процес все-таки, ну, напевно, першої санкції зі сторони Мінекономіки недобросовісного виробника, який не відповідає вимогам локалізації.

На 17 вересня пропонується провести цю нараду, там буде, здається, чотири виробники цих автобусів. І я думаю, що до кінця дня сьогодні вам остаточну інформацію всім надішлемо. Це не буде комітет, це буде саме нарада. Просто зважайте, що вона там ніяк не вплине на ваші показники відвідування. Але, мені здається, тема дуже цікава, тому всіх запрошуюю приєднатися. Це якраз гарна історія.

Дмитре Давидовичу, я би вас там попросив виступити і доповісти і ваше бачення, і ситуацію з ... *(нерозбірливо)*

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Скажіть, це буде після сесійного дня?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але давайте, якщо є бажання, можемо до сесійного дня. До сесійного дня це буде або 9-а, або але давайте, якщо є бажання, можемо до сесійного дня. До сесійного дня – це буде або 9-та, або...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Може краще після? Якраз всі доберуться, всім зручно буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, все. Супер. Окей.

Друзі, що ще є у "Різному"? Наче все. Шановний секретаріат, є щось ще, що ми забули у "Різному" озвучити? Ні, можемо...

ШЕСТОПАЛОВА В.П. У нас тільки єдине питання. Там доручення Корнієнка Олександра Сергійовича стосовно цих переговорних груп, що треба надати до 13-го числа. Тому я дуже прошу, щоб 12-го до кінця дня нам надали якісь пропозиції народні депутати, щоб ми могли узагальнити і щось подати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Колеги, от ще мені нагадали наступне. Значить, у нас буде візит членів німецького Бундестагу 18 вересня. Вони так само зацікавлені в зустрічі для обговорення посилення якраз наших відносин і співпраці українсько-німецької в контексті, правда, протистояння російській агресії. Вони приїжджають в межах проекту "Україна в Європі. Німецько-український парламентський діалог. Зміцнення взаєморозуміння, сприяння європейській інтеграції України". Це не члени комітету економіки Бундестагу, але це наші колеги – депутати німецького парламенту.

У кого буде бажання приєднатися, тобто це дискусія може бути побудована довкола там економічно-торговельних відносин, але не очікуйте, що в них там буде глибоко фахове розуміння саме цих аспектів. Але у кого є бажання доєднатися і щось донести партнерам з Німеччини, то з 17.00 до 18.30, 18 вересня, собі поставте, будь ласка, в календар ці зустрічі. Я ще в чат продублюю цю інформацію, щоб у вас вона була. Там буде зі сторони німців 16 осіб, це депутати, їхні радники і керівники відділів.

МОВЧАН О.В. Можна? Ще пропозиція. У контексті публічних закупівель, там був цей висновок ГНЕУ, і вони написали, що типу розглянули законопроект у скорочені строки і надали висновок там щось на 6 сторінок. Але реально там треба, щоб вони

розглянули його по повній і дали нормальний висновок, де будуть зауваження і по суті, і по формі. Тому що зазвичай, якщо вони дають такий слабкий висновок до першого читання, то потім після другого, після комітету вилазять проблеми з юруправлінням, коли вони кажуть, що у вас там слово "застосування" не таке, синоніми повторюються чи щось таке. Тобто це практична задача. Тому нехай вони розглянуть його не у скорочені строки, а у нормальні строки і дадуть розширений висновок, бо законопроект реально здоровий. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Васильовичу.

Прийнято. Звернемося до ГНЕУ. Я звернуся ще до керівника юруправління, для того щоб отримати розширений висновок.

До речі, колеги, поки у нас є кворум. Є кворум ще? 9?

Давайте проголосуємо звернення від комітету на ім'я Віцепрем'єр-міністерки – міністерки економіки і на ім'я Віцепрем'єр-міністерки з питань європейської інтеграції щодо відтермінування фінальних строків по проекту Закону 11520, те, що ми сьогодні проговорили. Я це звернення від комітету зачитаю тоді з трибуни, скажу, що ми надіслали відповідний лист, ну, в якості рекомендацій. Окей?

Ставлю на голосування тоді, колеги, пропозицію схвалити щойно озвучене звернення. Прошу голосувати.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

Маріковський.

Марчук.

МАРЧУК І.П. Марчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута.

Шевченко.

Янченко.

Дякую, колеги.

Тоді сьогодні підготуємо це і надішлемо у найближчі строки, щоб у нас воно уже було до засідання Верховної Ради готове.

Якщо більше немає ні у кого пропозицій по "Різному", я тоді всім дякую за ваш час, за вашу витримку і за вашу позицію. Дуже всіх ціную і персонально дякую. Дякую шановному секретаріату за допомогу.

До побачення!